

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Sect. I. In quo propriè & formaliter consistat hominis iustificatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

reticis restiterunt, & adhuc hodie pertractant illi, qui in Theologicis Palastris exercentur; ac proinde sicut illas non audemus contemnere, sic etiam non necesse habemus adstruere; cum ad cognitionem & confessionem diuina gratia, cuius operi ac dignationi nihil subtrahendum est, sufficere possint ea, quae hic secundum Ecclesiae regulas, & sedis Apostolicae definitiones explicata sunt.

CAPVT IV.

De gratia effectibus, ac in primis de iustificatione.

SECTIO I.

In quo proprie & formaliter consistat hominis iustificatio.

Sensus quaestionis est, quidnam sit, quod proprie & formaliter efficiat hominem coram Deo iustum & sanctum, & in quo vera & formalis eius iustitia consistat. Pro cuius resolutione

Dicendum i. iustitiam illam, & sanctitatem, quae verè & formaliter nos iustos efficit, non esse fauorem aliquem extrinsecum Dei, sed donum aliquod supernaturale nobis inherens, quo verè & formaliter iusti dicimur, & sumus.

Huic veritati, quae de fide est, varij haereticorum opponuntur errores: quidam enim dixerunt nos formaliter iustos esse per ipsammet essentialem Dei iustitiam; alij per Christi iustitiam nobis imputatam; alij per solam extrinsecam peccatorum condonationem. Hi errores, & si qui sunt alij similes, damnati sunt in Conc. Tridentino

sect. 8.
explicat
catione
quae nos
spiritus
nomine
merito p
bus cor

Hui
Bellar.
cam q
amur p
partem
neq; se
tia nob
condo
bis inh
quam
men iu
tem m
in ser
Pauli
homo
intelle
si sum
tu pec
pitu r
sto ef
homin
Hae
proba
nius h
shedre
edien
iustiti
verè in
peccat

señ. 8. c. 7. & simul nostræ assertionis veritas definita & explicata his verbis: *Vnica formalis causa* (nostræ iustificacionis scilicet) *est iustitia Dei; non quâ ipse iustus est, sed quâ nos iustos facit; quâ videlicet ab eo donati, renouamur spiritu mentis nostræ; & non modo reputamur, sed verè iusti nominamur, & sumus, &c. dum eiusdem sanctissimæ passionis merito per Spiritum Sanctum charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui iustificantur, atque ipsis inhaeret.*

Huius autem controuersie status (vt rectè obseruat Bellar. lib. 2. de iustific.) renocari potest ad hanc unicam quaestionem; vtrum scilicet formaliter iusti efficiamur per iustitiam aliquam nobis inhaerentem; si enim partem affirmantem probauerimus, consequens erit, nos neq; solâ & essentiali Dei iustitiâ, aut ipsius Christi iustitiâ nobis impuratâ, neq; etiam sola extrinseca peccatorû condonatione, sed aliquo alio dono supernaturali nobis inhaerente, verè & formaliter iustificari: quod antequam probemus, obseruandum est nos hic sumere nomen iustitiæ, non prout significat specialem illam virtutem moralem, quæ ius suum vnicuique reddit, sed prout in scripturis frequentissime, præsertimque in epist. S. Pauli accipitur, scilicet pro rectitudine illa interna, quâ homo bene ac rectè ordinatur erga Deû; à qua iustitia sic intellecta deriuatur nomen iustificationis, quod quidem si sumatur in fieri, denotat translationem hominis à statu peccati ad statum iustitiæ & sanctitatis, quo sensu accipitur in Conc. Trid. sess. 6. cap. 4. Si verò sumatur in facto esse, significat terminum illius translationis, qui est, hominem esse iustum & erga Deum rectè se habere.

Hâc obseruatione suppositâ, assertionis nostræ veritas probatur 1. ex scriptura. Rom. 5. *Sicut per inobedientiam vnius hominu, peccatores constituti sunt multi; ita & per vnius obediendum, iusti constituentur multi.* Sicut igitur per inobedientiam Adami constituti sumus iniusti, non solâ iniustitiâ eius nobis imputatâ, sed iniustitiâ aliquâ nobis verè intrinsecâ & inhaerente, vt probauimus tract. 4. vbi de peccato orig. egimus; ita ex mente Apost. per obediendum Christi

Christi constituimur & efficitur iusti, non solâ iustitiâ Christi nobis imputatâ, sed per iustitiam nobis intrinsicam & inhærentem: & 1. Cor. 6. *Et hæc quidem fuistis, sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed iustificati estis;* ubi Apostolus explicans, quid sit hominem esse iustificatum, dicit idem esse ac ablutum, & sanctificatum esse: & ad Tit. 3. iustificationem dicit esse regenerationem, renouationem, effusionem Spiritus Sancti: quæ verba de sola iustitiâ imputatione vel extrinseca peccatorum condonatione, explicari nequeunt, sed aliquid longè maius significant, ac proinde de dono aliquo supernaturali nobis inhærente intelligi debent.

Probatur 2. ex Conc. Trid. sess. 6. can. 11. *Si quis dixerit, homines iustificari vel solâ imputatione iustitiæ Christi, vel solâ peccatorum remissione, exclusâ gratiâ, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffundatur, atque illi inhæreat; aut etiam gratiam, quâ iustificamur, esse tantum fauorem Dei, anathema sit.*

Probatur 3. ex S. August. qui varijs in locis Ep. 83. ad Contium. iustitiam & sanctitatem vocat interioris hominis pulchritudinem; vnde sequitur, illam esse ipsi intrinsicam, & inhærentem: & enarratione in Psal. 98. *Laudemus, inquit, & exaltemus illum, qui fecit ipsam iustitiam quam habemus: ipse in nobis fecit; quis enim in nobis fecit iustitiam, nisi qui nos iustificauit?*

Obijcies 1. hæc verba Psal. 31. *Beati, quorum remissa sunt iniquitates; & quorum reuera sunt peccata, beatus vir cui non imputauit Dominus peccatum:* ex quibus colligunt hæretici, peccatorem eatenus iustificari, quatenus peccatum illi à Deo non imputatur. Resp. SS. Patres hunc locum longè alio sensu intelligere, & explicare quàm faciunt hæretici; quod vt euident fiat, aliquot illius loci explanationes ex illis colligemus, & breuiter hic afferemus. S. Iustinus Martyr. in Dialoگو cum Tryphone prope finem, *Beatus, inquit, cui non imputabit Dominus peccatum, hoc est, cui penitenti Deus peccata remittet; non sicut predicatis vosmetipsos fallentes, & alij quidam vestri similes assueverant, quod, etiamsi*
peccat

peccatores fuerint, modo Deum noverint, non imputabit eis Dominus peccatum: S. Hieron. in illum Psalmi locum, postquam sic illum explicavit, Beati, quorum peccata per confessionem à Domino diluuntur, immediatè subiungit, remittuntur peccata per baptismum, teguntur per charitatem, non imputantur per martyrium: S. Aug. in enarrat. 2. in eundem Psal. Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata; id est, quorum peccata abolita sunt; & paucis interiectis, Deus tegat vulnera non tu; nam si tu tegere volueris erubescens, medicus non curabit: medicus tegat & curet; emplastro enim tegit, & sub tegimine medici sanatur vulnus.

Obijcies 2. 1. Cor. 1. dici Christum factum esse nobis à Deo iustitiam & redemptionem; unde videtur sequi, nos per ipsammet Christi iustitiam nobis imputatam iustificari. Resp. cum distinctione: si enim dicatur Christum esse redemptionem & iustitiam nostram in genere causæ meritoria, verum est; si autem in genere causæ formalis falsum, & à veritate prorsus alienum, ut ex suprà dictis constat.

Dicendum 2. Donum illud supernaturale animæ inherens, per quod formaliter iusti efficiuntur, esse ipsammet gratiam habitualem, sic dictam quòd animæ inhaereat per modum habitus.

Probat 1. ex eo quòd (ut suprà dictum est) Apost. de dono illo loquens dicit illud effundi, diffundi in cordibus nostris, nos illo ungi; quæ verba melius & aptius intelligi non possunt quàm de gratia habitualiter inherente.

Probat 2. autoritate Conc. Viennensis Clementina 1. ubi dicitur, opinionem illam Theologorum (quæ asserit in baptismo virtutes, & gratiam informantem quoad habitum conferri) tanquam probabilior, & dictis Sanctorum magis consonam, & concordem, sacro approbante Conc. esse amplectendam.

Probat 3. ex SS. Patribus, quorum verba non nisi de gratia habituali proprie intelligi possunt: S. Dion. Eccl. Hier.

Hier. parte 1. c. 2. dicit, per sacræ electionis operationem statum in nobis diuinum effici : S. Basil. lib. de Spiritu Sancto c. 26. explicans, quomodo Spiritus Sanctus per gratiam inhabitet in homine, *Sicut, inquit, cernendi vis est in oculo sano; sic & operatio spiritus in anima purgata, &c. & quemadmodum ars est in eo, qui nactus est illam; ita spiritus in eo, qui recipit, semper quidem præsens, at non perpetuo perans* & S. Cyrill. Alexand. lib. 4. in 11. orat. 2. *Formatus, inquit, in nobis Christus Spiritu Sancto nobis quamdam formam per sanctificationem & iustitiam imprimente; sic enim in animis nostris elucet character substantiæ Dei ac Patris, reformante (ut dixi) Spiritu Sancto nos per sanctificationem in ipsum.*

Probat 4. hæc ratione : homo enim denominatur iustus non solum quando actu operatur, sed etiam quando nihil actu agit : v. g. quando dormit : & hæc denominatio non est extrinseca, sed intrinseca, & per gratiam inherentem, quæ proinde habitualis esse debet. Præterea gratia ipsi infantes per baptismum iustificantur per susceptionem veræ & internæ gratiæ : atqui eiusmodi gratia actualis esse non potest, cum ipsi infantes nullius motionis actualis in Deum capaces sint : ergo gratia illa, per quam iustificantur, debet esse permanens & habitualis.

Quæres, an huius secundæ assertionis veritas de fide sit. Respondet Philip. Gamach. ad quæst. 110. cap. 1. quòd, quamuis de fide sit, hominem iustificari per aliquam gratiã, quæ habeat veram entitatem realem in anima iusti, vt ex antè dictis constat, non esse tamen prorsus ex fide certum, an gratia illa iustificans sit verus habitus, quamuis proximè ad fidem accedat, nec nisi maximâ temeritate negari possit : licet enim Conc. Vienn. supra relatum, veritatem illam non definiat tanquam fide certam; illam tamen approbat, & amplectendam dicit, tanquam sanctorum doctrinæ magis consonam & concordem.